

กระบวนการพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรไทรน้อย หมู่ที่ 7 ตำบลไทรน้อย อำเภอบางบาล  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (THE DEVELOPMENT PROCESS OF SAINOI AGRICULTURAL  
HOUSEWIVES' GROUP AT MOO 7 SAINOI SUB-DISTRICT, BANGBAN DISTRICT,  
PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE)

สุวิภา ฤทธิจันทร์: 4536451 LCRU/M

ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: เรณู เหมือนจันทร์เชย ศศ.บ., ศศ.ม., เอี่ยม ทองดี ศศ.บ., ศศ.ม.

ยงยุทธ บุราสิทธิ์ ศศ.บ., ศศ.ม.

### บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) กระบวนการพัฒนากลุ่ม 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา  
3) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรไทรน้อย หมู่ที่ 7 ตำบลไทรน้อย อำเภอบาง  
บาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการพัฒนากลุ่ม ประกอบด้วย 3 กระบวนการ คือ 1) กระบวนการก่อตั้งกลุ่ม  
ได้แก่ รวมกลุ่มโดยมีต้นทุนทางสังคม วัฒนธรรม และหน่วยงานภาครัฐสนับสนุน ประกอบกิจกรรมเป็น  
ประโยชน์ต่อการเกษตรในพื้นที่ 2) กระบวนการพัฒนาเป็นระบบ การบริหารและจัดการ แต่งตั้ง  
คณะกรรมการทำหน้าที่ตามโครงสร้างองค์กร ตั้งกฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม ประชุมปรึกษาหารือเปิด  
โอกาสให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม บริหารและจัดการธุรกิจชุมชน วางแผน และลงมือปฏิบัติ เรียนรู้ ศึกษา  
ข้อมูลที่ทำให้เกิดปัญหา หาวิธีการแก้ปัญหาและปรับปรุงแก้ไข 3) กระบวนการสร้างความเข้มแข็ง ได้แก่  
การพัฒนาต่อเนื่องมาจากกระบวนการที่ 2 ปฏิบัติโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา ได้แก่ 1) ปัจจัยภายใน 8 ปัจจัย คือ ต้นทุนทางสังคม-วัฒนธรรม, ผู้นำ, แกน  
นำและสมาชิก, วัตถุประสงค์, เทคโนโลยี, งบประมาณภายในกลุ่ม, ผลงาน, และกิจกรรม 2) ปัจจัยภายนอก มี 6  
ปัจจัย คือ หน่วยงานภาครัฐ, หน่วยงานเอกชน, เอกสารและสิ่งพิมพ์ต่างๆ, กิจกรรมประเภทเดียวกัน, รางวัล,  
และผู้ศึกษาดูงาน

ปัญหาอุปสรรค 1) บุคลากร บางคนขาดความรู้ความสามารถ 2) งบประมาณ ไม่เพียงพอต่อการ  
ดำเนินงาน 3) วัตถุประสงค์ ไม่เพียงพอต่อการผลิต 4) การบริหารจัดการ การตลาดยังไม่ดี การแก้ไข  
ปัญหา หมั่นติดต่อกับบุคคลภายนอกองค์กร พัฒนาศักยภาพบุคลากรภายใน พยายามดำเนินธุรกิจให้มี  
กำไร สร้างผลงานให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเห็น นำวัตถุประสงค์ภายนอกท้องถิ่นที่ราคาถูกมาแทน  
วัตถุประสงค์ที่ท้องถิ่นขาดแคลน เชิญชวนสมาชิกเข้ารับการอบรมและศึกษาดูงาน

ข้อเสนอแนะในการศึกษา กระบวนการพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรไทรน้อย ควรนำแนวทางของกลุ่มไป  
ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของแต่ละกลุ่ม ควรปรึกษาหารือด้วยความจริงทุกฝ่าย (แม้กระทั่งผู้ส่ง  
วัตถุประสงค์) เพื่อแก้ปัญหาได้ตรงจุด ควรรักษามาตรฐานของผลิตภัณฑ์และพัฒนาต่อเนื่อง ควรได้รับการ  
สนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ ควรศึกษาโดยใช้การมีส่วนร่วม มีผู้ปฏิบัติ นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ที่  
เกี่ยวข้อง เข้ามาร่วมศึกษาด้วย

คำสำคัญ: ธุรกิจชุมชน / การพัฒนาองค์กร / กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

THE DEVELOPMENT PROCESS OF SAINOI AGRICULTURAL HOUSEWIVES' GROUP AT MOO 7 SAINOI SUB-DISTRICT, BANGBAN DISTRICT, PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

SUWIPA RITTIJAN : 4536451 LCRU / M

M.A.(RURAL DEVELOPMENT STUDIES)

THESIS ADVISORS : RENU MUENJANCHOEY, B.A., M.A.  
IAM TONGDEE , B.A., M.A., YONGYUTH BURASITH, B.A., M.A.

#### ABSTRACT

The purposes of this research were to study : 1) the development process, 2) factors affecting group development, and 3) problems, obstacles, and solutions of the Sainoi agricultural housewives' group at Moo 7, Sainoi Sub-district, Bangban District, Phranakonsi - Ayutthaya Province. It was a qualitative research.

The study results were that :

1)The group development consisted of 3 processes which were : 1) the process of group establishment, meaning a group set up at social and cultural costs and was supported by government agencies as well as activities beneficial to the agriculture in the area; 2) the process of systematical group development, management and administration, appointment of committee to take responsibility under the organization structure, establishment of rules and regulations, holding a discussion meeting giving a chance to every member to participate, in the management and administration of community business, planning and taking action, learning and studying problems caused by problems finding solutions and improvement; and 3) the processes of empowerment which are from the 2<sup>nd</sup> process and development based on the philosophy of sufficiency economy.

2)Factors affecting the development were: 1) 8 internal factors which were social-cultural costs, leadership, key persons and members, raw material, technology, group's budget, result, and activity; 2) 6 external factors which were government agencies, private agencies, documents and printed matters, same type of activities, rewards, and trainees.

3)Problems and obstacles came from : 1) some people lacked knowledge and ability; 2) insufficient budget 3) insufficient raw materials and 4) weak marketing management. The solutions were to make frequent contact with people outside the organization , to develop the potential of internal people, to try to undertake business profitably, to create results for both governmental and private agencies, to replace rare raw materials with cheaper raw materials in the local area and to persuade members to attend the training course and to participate in educational sightseeing.

The recommendations for the study of the development process of an agricultural housewives' group is that the guidelines of the group should be applied appropriately to the actual situations of each group. In addition, the group should consult and discuss based on the actual information from every side (including a sender of raw material) in order to correctly solve the problems as well as maintain the standard of products and continue to develop. The group should be supported and promoted by the government agencies and should study through participation, while operators, academics, and relevant officers should participate in this study.

KEY WORDS : COMMUNITY BUSINESS/ ORGANIZATION DEVELOPMENT/  
HOUSEWIVES'GREOUP

155 pp.